

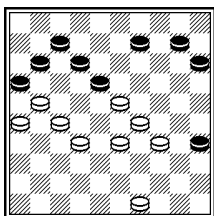
Reünie 2012 van de Kring voor Damproblematiek te Lunteren- 19 mei 2012

Door Leen de Rooij

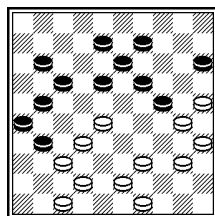
Elk jaar wordt op een zaterdag in de meimaand de jaarlijkse reünie van de K.v.D. gehouden. Het is een bijeenkomst die voor iedereen toegankelijk is, waar probleemliefhebbers elkaar ontmoeten. Er wordt een oplos- en componeerwedstrijd gehouden. De winnaar over beide categorieën zou zich kampioen van Nederland kunnen noemen, maar het is allemaal officieus en er zijn geen prijzen beschikbaar. Dit jaar moesten de probleemliefhebbers naar Lunteren trekken. Er werd de deelnemers twaalf problemen voorgeschoteld, terwijl de componisten voor het maken van hun bewerkingen konden kiezen uit twee thema's: A. een rechtstreekse bewerking op de eindstand: zwarte schijf op 45; witte dam op 50. B. Een probleem waarin een witte dam meer dan één schuif maakt tijdens de combinatiefase. Organisator Arjen Timmer noemde het thema: 'De Schuifeldam'. Het tweede thema was van een totaal andere moeilijkheidsgraad dan het eerste en het is dan ook niet verwonderlijk dat vrijwel alle problemisten voor het eerste thema kozen.

De allrounders moesten tevens de 'hobbel' van de oploswedstrijd nemen. Die uitdaging werd mij bijna te veel. Er werden twaalf ogenschijnlijk pittige problemen in de etalage gezet. De deelnemers werd niet alleen om de oplossing gevraagd, maar ook om de namen van de auteurs. De aanleiding tot mijn aanvankelijke wanhoop ziet u geprojecteerd op het eerste diagram.

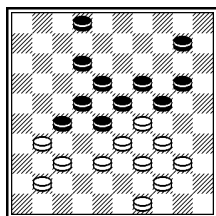
1. D. Douwes

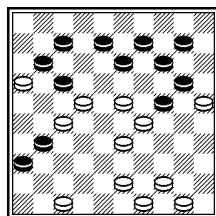
2. F. Hermelink

3. A.P. de Zwart

4. A.P. de Zwart

De oploswedstrijd

Er werden twaalf (prachtige) problemen ter oplossing aangeboden. De namen van de componisten moesten tevens geraden worden. Er werd niet bij verteld dat de nummers 7 t/m 12 allemaal van dezelfde auteur waren, n.l. van grootmeester Aart de Zwart, die enkele maanden tevoren op 91-jarige leeftijd was overleden. Iedereen was dus braaf op zoek naar 12 namen, terwijl het er slechts 7 waren. Het eerste probleem kostte mij zoveel hoofdbreken, dat ik er de brui aan wilde geven en me wilde concentreren op het maken van een of meer mooie problemen. Daaraan had ik ruim drie kwartier besteed. Toen ik eindelijk een aardig probleempje meende te hebben gevonden (naderhand bleek hij al een voorganger te hebben) stortte ik me op de oploswedstrijd. Maar dat viel tegen. De stand van het eerste diagram wilde zijn geheimen niet prijsgeven. Het was duidelijk dat er geen rechtstreekse combinatie in zat en dat wit dus wel moest beginnen met 32-28 of 33-28, maar ik zag geen vervolg op zwarts antwoord (11-17). Wel loste ik het tweede probleem van de serie snel op, maar alle moeite om de eerste stand te doorgronden bleef vruchteloos. Ik gaf de moed op en besloot verder te gaan met het componeren van problemen. Binnen enkele minuten kreeg ik een mooie stand op het bord. Naast mij verzuchtte Arne van Mourik dat hij de oplossing van probleem 4 niet kon vinden. Ik keek ernaar en zag hem binnen twee minuten. Nu was de ban gebroken. Ineens zag ik ook de bedoeling van probleem 1. Na 32-28 (11-17 gedwongen, want zwart mag het niet tot 28-22 en 21-17 laten komen) slaat wit combinatie toe met 34-30 (35x24) 29x20 (18x38) 28-23 (15x24) 49-43 (38x49) 23-18 (12x23) 21x1 (49x21) 1x22. Motief Blonde. De vraag was: wie heeft dit probleem ooit verzonnen. Ik herinnerde me, dat ik indertijd altijd veel moeite had met het vinden van de oplossingen van de schuif- dwang- problemen van David Douwes. "Laat ik zijn naam maar invullen", zo dacht ik, en aan deze gok had ik naderhand de winst van de dag te danken. Ik was de enige die deze naam goed had. Veel moeite hadden sommige oplosers ook met het probleem van het tweede diagram. Degenen die het vraagstuk oplosten, noemden wel bijna allemaal Frans Hermelink als auteur. En dat bleek goed te zijn. Hermelink laat wit winnen door 39-34! Een a-positionele zet, die niettemin tot winst leidt. Zwart is gedwongen tot (18-23). Daarna combineert wit naar de winst door 28-22(17x28) 42-38 (31x33) 25-20 (28x37) 20x18 (13x22) 43-39 (33x44) 47-42 (37x48) 30-25 (48x30) 35x4 (44x35) 4x13. Het motief moet nog secuur uitgespeeld worden. Zwart kan niet doorlopen naar 40, omdat wit over 25-20 beschikt. Daarom offert zwart eerst: (15-20) 25x14 (35-40) 14-10-alleen zo- (40-45) 49-44. Damhalen mag niet, dus eerst maar weer een offer: (26-31) 13x36 (45-50) 36-41 met als slot 46/5 of 5/46. Een van de bezoekers zei: "Combinatief vind ik het eigenlijk helemaal niet zo geweldig". Dat mag waar zijn, maar de combinatie van een inleidende dwangzet en een mooi motief, maken het toch tot een fraai geheel. Zonder commentaar toon ik u nog twee problemen van Aart de Zwart. De eerste ziet er mooi uit

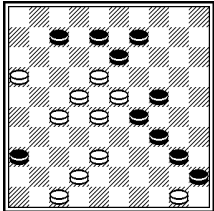
vanwege de compacte blokken witte en zwarte schijven. De tweede heeft een fraai verborgen zet, die zelfs voor enkele ervaren oplosers onvindbaar bleek.

3. 34-30 (23x32) 41-36 (28x50) 37x8 (24x44) 31x4 (2x13) 4x27 (50-45) 49x40, 36x37 4. 47-41 (17x48) 23-19 (14x34) 25x1 (keus) 16x7 (keus) Nu lijkt er niets meer in te zitten, maar wat te denken van: 49-43 (48x39) 44x33 (47x29). De stand lijkt dood, maar wit beschikt nog over de fraaie zet 1-6!! (29x1) 6x45 (1-6) 45-34!

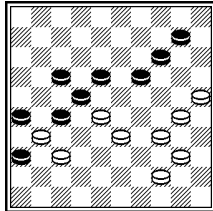
De composities

Ieder jaar is het voor de jury een hele klus om een waardering te geven voor de verschillende ingeleverde composities. Deze keer was het moeilijker dan ooit, omdat de vier (of vijf) beste inzendingen nauwelijks met elkaar vergeleken konden worden, maar volgens de juryleden wel allemaal van uitstekend niveau waren. Komt dat zien!

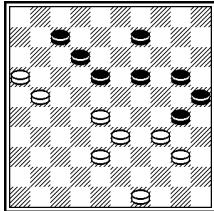
5. L. de Rooij

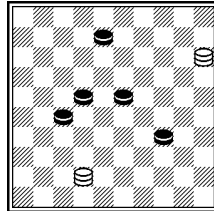
6. P. Kuijper

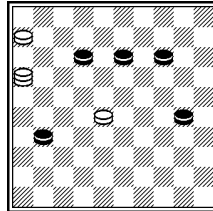
7. A. Geurts

8. J. Bastiaannet

9. J. Bastiaannet

Oplossingen composities:

5. (De Rooij) 50-44 (40x49) 22-17!. Over deze meerslag waren de juryleden zeer te spreken. Ik zelf trouwens ook: (49x12) 47-41! Dat moet eerst, anders levert de plakker op 11 geen winst op (keus) 16-11 (keus) 11x4 (29x18) 4x50. Men vond het ook een fraai gezicht dat de zwarte dam op 12 op eenzame hoogte was gebracht.

6. (Kuijper) Pieter was de enige die het tweede thema onder handen had genomen. Dat kostte hem de nodige tijd, maar het resultaat mocht er zijn: 25-20 (14x25) 37-32 (27x29) 34x5 (25x45) 5-14! De eerste van een tweetal fraaie stille zetten (b.v. 22x33) 14-25! (26x37- de beste) 44-40 (45x34) 25x47. In vergelijking met het vorige probleem stelt het combinatieve gedeelte niet veel voor, maar het resterende deel met de fraaie slagkeuzes en damschuifzetten is uitzonderlijk goed. Ga er maar aanstaan als jury!

7. (Geurts) 16-11 (7x27) 38-32 (27x29) 34x3 Nieuw motief? (30-35) 3x17 (35x44) 49x40 (18-23) 28x19 (20-24) 19x30 (25x45) 17-45. De bescheiden auteur meende zelf dat zijn probleem niet tussen de andere thuishoorde, maar Adri is iemand die met groot gemak allerlei nieuwe motieven ontdekt en situaties creëert waarin zwart ruim tegenspel kan bieden. Daarom noem ik ook dit: klasse!

8. (Bastiaannet) 42-48 Omdat (34-40) verboden is, zal zwart verder moeten gaan met (27-31) 48x3 (slaan naar 2 wint niet) (34-40) 15-33 (23-28) 3-17 en na (22x11) 33x6 (45-50) 6-45 is het slot bereikt 9. (Bastiaannet) 6-1 (30-35A) 1x20! (35-40) 20-9 (31-37) 16-43 om (40-44) te verhinderen (40-45) 9-22 (37-41) 43-38 ((41-47) 22-6, 6x50 met het eerste thema. A (12-17) 16-27! 1-6!! met een Laocoönstand. Een prachtige ondervariant. B, (31-37) 16-49 (37-41) 20-47 (41-46) 49-32

Voor mij hebben eindspelen vaak iets magisch. Ik zou er dan ook vrede mee hebben gehad als de jury een van deze twee eindspelen (met mijn voorkeur voor diagram 9) tot winnaar zou hebben uitgeroepen. De jury besliste echter anders, mede omdat Johan Bastiaannet zo sportief was om te melden dat hij deze eindspelen uit zijn geheugen had opgediept. Hij had ze thuis al eerder gemaakt. Verboden is dat niet, maar een probleem dat ter plekke was samengesteld werd toch hoger aangeslagen. De jury kwam tot het Salomonsoordeel dat de vijf composities op de diagrammen 5 t/m 9 even hoog moesten worden aangeslagen. Voor de eindzege moest het resultaat van de oploswedstrijd de doorslag geven: Bastiaannet- de Rooij: beslissing na strafschoppen.

Er waren drie oplosers die alle oplossingen hadden gevonden: Johan Bastiaannet en KvD-voorzitter André Schokker, maar tot mijn eigen verrassing (na de valse start) was mij dat ook gelukt. Bastiaannet en ik waren dus gelijk geëindigd. Toen werd er gekeken naar het aantal goed geraden auteursnamen. Johan had alleen de naam van Hermelink goed geraden, terwijl ikzelf ook de naam van David Douwes juist had gegokt. (Ook Schokker had twee auteursnamen goed en was dus medewinnaars van het oplosgedeelte) Dankzij het eerste probleem, dat mij aanvankelijk zoveel ergernis had bezorgd, kon men mij ook deze keer (voor de vierde keer in successie) tot reüniekampioen uitroepen.